

[Mogens Elvensø]

hemmelighed, at vi gerne vil have amterne afskaffet, så vi vil også gerne under udvalgsbehandlingen foreslå, at disse ting lægges ud til andre steder end amterne.

Dernæst står der noget om fiksering – det vil sige, at man fastspænder patienten med tvang – og da det jo også er en form for frihedsberøvelse, vil vi stærkt gå ind for, at det i hvert fald ikke må bruges til at aflaste personalet, fordi det måske skal lave et eller andet.

SF's forslag indeholder en bestemmelse om, at spørgsmål om tvungen brug af medicin og anden form for tvang skal afgøres på en eller anden måde af et tværfagligt team. Vi håber i den forbindelse, at det ikke bliver en slags flertalsafgørelser; vi vil i hvert tilfælde forlange, at den overlæge, der træffer beslutningen, skal være enerådige. Han må gerne tage nogle med på råd, men ansvaret skal være hans alene. En forflygtigelse af ansvaret vil vi ikke være med til.

Endvidere taler man i SF's forslag noget om bygningsmæssige foranstaltninger. Vi håber i hvert tilfælde ikke, at der ude på hospitalerne vil udvikle sig et byggeboom eller en kraftig udvidelse af antallet af ombygninger, fordi det kunne være i SF's interesse, at der lige pludselig gennemføres et stort byggeri.

Vi er også bange for, at SF's forslag kan føre til en kraftig forøgelse af antallet af offentligt ansatte på hospitalerne. Også dette spørgsmål mener vi skal afgøres under udvalgsarbejdet.

Jeg skal slutte med at gentage vort ønske om at deltage i en god og reel udvalgsbehandling.

Kirsten Lee (RV):

Det Radikale Venstre anerkender, at tvang i psykiatrien med den viden, vi har i dag, desværre ikke kan undgås. Vi mener derfor, det er berettiget at have en særlig sindssygelov for at beskytte de sindssyges rettigheder og sikre, at sindssyge ikke stilles dårligere end ikkesindssyge. Heldigvis drejer det sig kun om få procent af patienterne på de psykiatriske afdelinger.

Hr. Carsten Andersen havde ganske ret: Det er vigtigt for os i Det Radikale Venstre, at dette nye forslag nu indeholder en ordning om de centrale patientklagenævn, og vi er også meget enige med justitsministeren, der finder det væsentligt, at kvinder repræsenteres i de lokale patientklagenævn. Det er ikke ud fra et demokratisk ligestillingsprincip, men fordi vi mener,

at det væsentlige i dette tilfælde er, at der er forskel på de måder, mænd og kvinder fagligt vurderer og vurderes på i psykiatrisk regi. Man kan f.eks. undre sig over den undersøgelse, der har bevist, at størstedelen af de mennesker, der har fået foretaget det hvide snit, er kvinder. Den operation blev foretaget på grund af aggressioner, og i almindelighed vurderes dog mænd som mere aggressive end kvinder. Teorien er, at når mandlige psykiatere har oplevet kvinder aggressive, har de fundet det så sygeligt, at det skulle berettige til den følelsesmæssige amputation, som det hvide snit jo reelt udgør. Og der kendes andre undersøgelser af lignende art.

Det forslag, der er til behandling her, er et godt grundlag for det videre udvalgsarbejde, som burde være kort. For dels indeholder forslaget forbedringer i forhold til det sidste forslag, dels var vi meget langt henne i udvalgsbehandlingen, da valget blevet udskrævet.

SF har fremsat et forslag, der ifølge partiet er bygget op over det tidligere lovforslag nr. L 45. Så vidt vi kan se, forsøger SF her at lovgive om psykiatrisk behandling generelt. Vi ønsker kun at lovgive om retsstillingen for den lille gruppe patienter, hvor tvang under en eller anden form er på tale. Det er som bekendt kun ca. 3 pct. af det psykiatriske klientel.

En gennemførelse af SF's forslag vil effektivt bremse psykiateres forskning og udvikling af ny behandling her i landet. Det er ikke til gavn for de psykiatriske patienter. Jeg tænker her på, at SF ønsker at nedlægge det psykiatriske centralregister og forbyde forsøgsbehandling af psykotiske patienter.

Vi er heller ikke enige med Socialdemokratiet, der ønsker, at registeret på en eller anden måde ikke skal kunne personificeres. Det er i nogle tilfælde nødvendigt for forskningen. Men vi mener, at det fortsat skal være lige så besværligt, som det er i dag, at få oplysninger ud af registeret, og enhver, der har prøvet, vil vide, at det er næsten umuligt – det skal det også være.

På visse punkter finder vi at SF's forslag forringer de psykiatriske patienters retsstilling og det endog i ganske væsentlig grad. Såfremt en patient ikke kan give samtykke til psykiatrisk behandling, skal reglen om tvang ifølge SF tages i anvendelse. Mener Socialistisk Folkeparti virkelig, at f.eks. senile gamle eller mennesker, der helt eller delvis har mistet evnen til at tale –